

الگوی مصرف مواد در معتادان گمنام

*سیده مریم وحدت شریعت پناهی^۱، شاهین شهبازی^۲

چکیده

هدف: شناسایی الگوی مصرف مواد در جامعه و همه گیر شناسی آن از مهمترین اقدامات لازم جهت ارزیابی، پیگیری و کنترل مصرف این مواد محسوب می‌گردد.
هدف پژوهش حاضر بررسی الگوی سوء مصرف داروها و روشهای مصرف آنها در گروه معتادان گمنام می‌باشد.

روش بررسی: در این مطالعه توصیفی - تحلیلی، به روش تمام شمار، ۳۰۰ نفر از معتادان مراجعه کننده به یک مرکز درمانی معتادان گمنام شهر تهران (که به صورت در دسترس انتخاب شده بود) شرکت کرده و اطلاعات لازم شامل مشخصات دموغرافیک افراد، وضعیت اجتماعی و اقتصادی آنان و نوع و نحوه مصرف مواد، با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته از آنان اخذ و داده‌های حاصل با استفاده از آزمون مجذور خی مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: ۸۰ درصد از جمعیت معتادان گمنام را مردان و حدود ۶۵٪ از این جمعیت را افراد دارای سینی کمتر از ۴۰ سال تشکیل می‌دادند. بیش از دو سوم افراد مورد مطالعه دارای مشاغل آزاد بوده و ۲۱٪ درصد از آنان بیکار بودند. ۳۲٪ از بیماران واجد تحصیلات دانشگاهی و شایعترین مواد مصرفی در افراد مورد مطالعه به ترتیب شامل تریاک (۸۸٪)، سیگار (۷۶٪) و الکل (۶۳٪) بوده و ۳۴٪ افراد مواد را از طریق تزریق مصرف می‌نمودند. مصرف الکل ($P=0.033$)، حشیش ($P<0.01$)، کوکائین ($P=0.009$) و اکستازی ($P<0.001$) به طور معناداری در گروه کمتر از ۴۰ سال بیشتر از افراد مسن تربود.

نتیجه گیری: به نظر می‌رسد که روند مصرف مواد در قشر جوان و تحصیل کرده در حال افزایش است. الگوی مصرف در جوانان بیشتر به سمت مواد روانگردان از قبیل کوکائین، حشیش و اکستازی می‌باشد.

کلید واژه‌ها: سوء مصرف مواد / اعتیاد / اپیوم / معتاد

- ۱- روانپزشک، دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد پزشکی تهران
- ۲- متخصص بیماری‌های داخلی، دانشکده علوم پزشکی ایلام

تاریخ دریافت مقاله: ۸۷/۹/۶
 تاریخ پذیرش مقاله: ۸۸/۱۱/۵

*آدرس نویسنده مسئول:
 تهران، خیابان شریعتی، خیابان زرگنده، دانشکده پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی
 تلفن: ۰۲۰۰۶۶۶۰۰۰۰

*E-mail: drmvahdat@yahoo.com